

2.3. BELGIË

2.3.1. Meer melkkoeien, minder zoogkoeien

Ten opzichte van het voorgaande jaar zien we voor 2018 nationaal gesproken opnieuw een stijging in het aantal melkkoeien, nl. met 1,9%. Ook ten opzichte van 2016 vond er een kleine stijging plaats. In Wallonië zien we voor het eerst in jaren een stijging in het aantal melkkoeien. Het aantal zoogkoeien daalt wel verder, namelijk met 1,6%. Vooral in Vlaanderen daalt het aantal zoogkoeien, terwijl dit aantal in Wallonië stabiel blijft.

Aantal koeien en melkveehouders per landsgedeelte

	1984	2000	2005	2015	2017	2018	% 18/17
a) BELGIE							
Melkkoeien	993 871	593 788	522 906	528 778	519 159	529 247	1,9
Zoogkoeien	160 566	508 857	483 276	444 970	418 846	412 329	-1,6
TOTAAL	1 154 437	1 102 645	1 006 182	973 748	938 005	941 576	0,4
Bedrijven met melkkoeien	47 053	17 639	15 181	12 076	10 393	10 102	-2,9
Bedrijven met zoogkoeien	14 729	22 766	20 756	15 368	13 874	13 529	-2,6
b) VLAANDEREN							
Melkkoeien	533 875	327 067	292 958	316 042	322 739	330 696	2,4
Zoogkoeien	43 438	182 913	176 354	182 143	171 316	164 788	-4,0
TOTAAL	577 313	509 980	469 312	498 185	494 055	495 484	0,3
Bedrijven met melkkoeien	27 663	9 961	8 862	6 658	5 794	5 606	-3,4
Bedrijven met zoogkoeien	7 004	11 927	11 245	8 244	7 415	7 103	-4,4
c) WALLONIE							
Melkkoeien	459 831	266 657	229 948	212 465	196 215	198 338	1,1
Zoogkoeien	117 106	325 880	306 922	262 715	247 412	247 429	0,0
TOTAAL	576 937	592 537	536 870	475 180	443 627	445 767	0,5
Bedrijven met melkkoeien	19 382	7 676	6 316	5 413	4 596	4 493	-2,3
Bedrijven met zoogkoeien	7 722	10 836	9 507	7 116	6 452	6 419	-0,5
d) BRUSSELS GEWEST							
Melkkoeien	165	64	71	271	205	213	3,8
Zoogkoeien	22	64	63	112	118	112	-5,4
TOTAAL	187	128	134	383	323	325	0,6
Bedrijven met melkkoeien	10	2	3	5	3	3	0,0
Bedrijven met zoogkoeien	3	3	4	8	7	7	0,0

Bron: FOD Economie/Statbel, op basis van de gegevens van Sanitel vanaf 2014

2.3.2. Daling van het aantal melkleveraars is constant

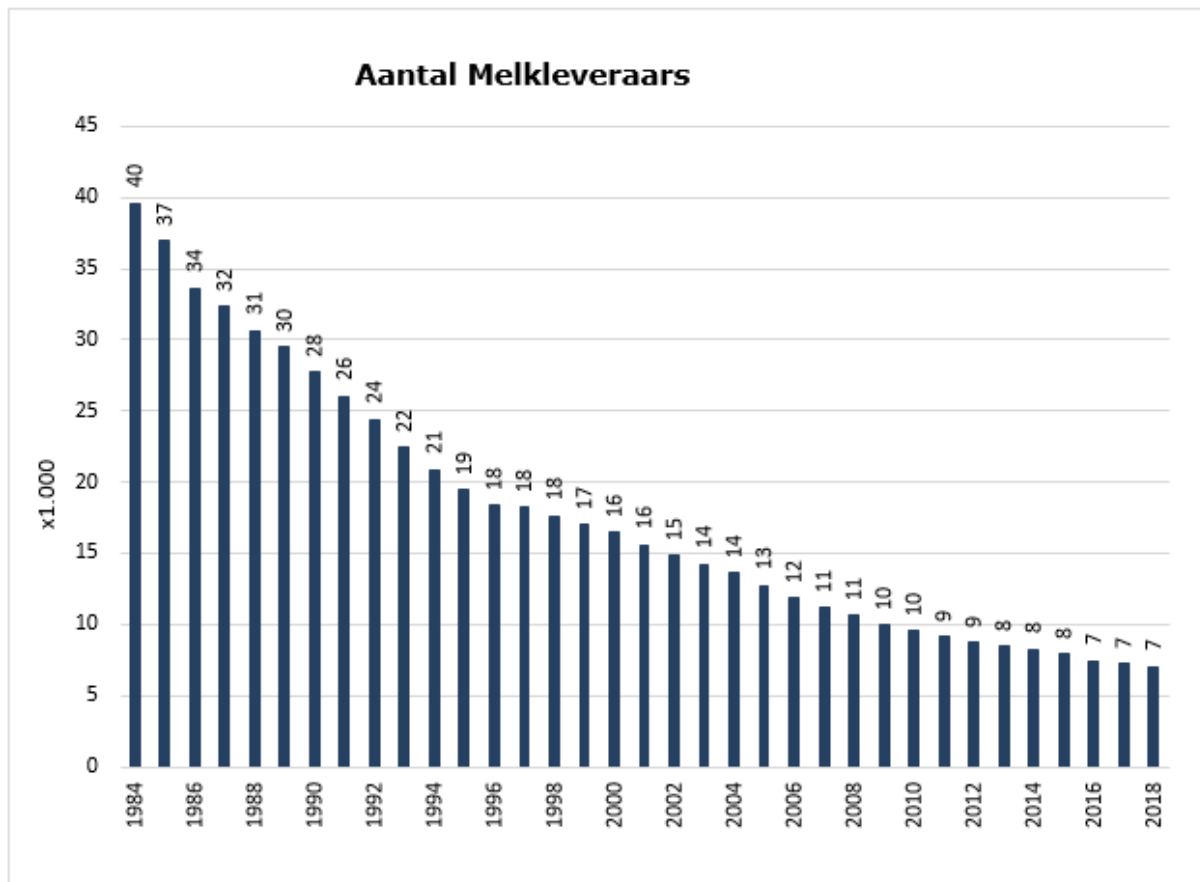
Net zoals in andere subsectoren van de landbouw daalt het aantal melkleveraars. In 2018 zijn er 3% minder melkleveraars dan in 2017. Vorig jaar daalde het aantal melkleveraars eveneens met 3%. Tussen 2015 en 2016 was de daling echter 6%. Dit was te wijten aan de lage melkprijs in 2015 en 2017.

Aantal melkleveraars per landsgedeelte

	Vlaanderen	Wallonië	België
December 2016	4 489	2 942	7 431
December 2017	4 329	2 886	7 215
December 2018	4 181	2 814	6 995
Vershil (%)	-3,4	-2,5	-3,0
April 2017	4 423	2 943	7 366
April 2018	4 280	2 894	7 174
April 2019	4 132	2 823	6 955
Vershil (%)	-3,2	-1,7	-2,6

Bron: MCC-Vlaanderen, Comité du Lait

Op basis van de maandelijkse statistieken van de Interprofessionele Organismen met betrekking tot de melkkwaliteit, waren er eind 2018 nog 6995 leveraars actief, waarvan 60% Vlaamse en 40% Waalse. Deze verhouding blijft al jarenlang constant. In 2015 en 2016 verschenen er regionale verschillen, met een sterkere daling in Wallonië dan in Vlaanderen. In 2017 was dit omgekeerd, net zoals in 2018. In 2018 daalde het aantal melkveebedrijven in Vlaanderen (3,4%) en Wallonië (2,5%).

2.3.3. Opnieuw stijging van de melkleveringen

De melkleveringen in 2018 stegen met 3,9%. Dit is een sterkere groei dan vorig jaar, maar blijft lager dan het historisch record van 5% in 2014. De groei ten opzichte van 2017 situeerde zich vooral in de eerste helft van 2018. Vanaf de zomer daalde de volumestijging. De daling in de tweede helft van 2018 was deels te wijten aan de krimpende marktsituatie voor boter (hoewel de markt eerder stabiel was voor melkpoeder en kaas), maar zeker ook aan de gevolgen van droogte en hitte-stress.

De afgelopen tien jaar zijn de melkleveringen in ons land met maar liefst 28% gestegen.

De leveringen van melk evolueerden als volgt:

	(1.000 l)	%		(1.000 l)	%
1985	3 054 893	-	2002	2 968 894	1,1
1986	3 171 685	3,8	2003	2 956 094	-0,4
1987	3 040 941	-4,1	2004	2 968 838	0,4
1988	2 958 442	-2,7	2005	2 936 593	-1,1
1989	2 995 901	1,3	2006	2 924 949	-0,4
1990	2 905 869	-3,0	2007	3 008 685	2,9
1991	2 877 111	-1,0	2008	2 998 543	-0,3
1992	2 870 287	-0,2	2009	3 098 002	3,3
1993	2 863 430	-0,2	2010	3 214 434	3,8
1994	2 902 363	1,4	2011	3 259 187	1,4
1995	2 958 169	1,9	2012	3 222 409	-1,1
1996	2 919 074	-1,3	2013	3 299 539	2,4
1997	2 883 155	-1,2	2014	3 464 609	5,0
1998	2 939 022	1,9	2015	3 563 796	2,9
1999	2 898 094	-1,4	2016	3 678 542	3,2
2000	2 945 392	1,6	2017	3 810 940	3,6
2001	2 937 807	-0,3	2018	3 960 304	3,9

Bron: Ministeries van de Vlaamse en Waalse Gemeenschap

Wanneer we de leveringen op regionaal niveau bekijken zien we verschil tussen Vlaanderen en Wallonië. Onderstaande tabel geeft aan hoeveel melk er op jaarbasis wordt geleverd door melkleveranciers in Vlaanderen en in Wallonië. Deze melk kan geleverd zijn aan zowel Vlaamse als Waalse kopers. In vergelijking met 2017 werd er voor 2018 in Vlaanderen een stijging opgetekend in de leveringen van 4,4%, terwijl men in Wallonië ziet dat de melkleveringen stegen met 2,7%.

Sedert 2014 bedraagt de toename in Vlaanderen 24%, terwijl Wallonië een daling met 4% kent.

De regionale melkleveringen evolueerden als volgt:

	Vlaanderen		Wallonië	
	(1.000 l)	%	(1.000 l)	%
2014	2 191 922	-	1 295 396	-
2015	2 327 336	6,2	1 271 577	-1,8
2016	2 489 603	7,0	1 195 268	-6,0
2017	2 612 427	4,9	1 207 655	1,0
2018	2 726 096	4,4	1 240 296	2,7

Bron: MCC-Vlaanderen, Comité du Lait

2.3.4. Gemiddelde melklevering stijgt verder met ruim 7%

In 2018 is het gemiddelde geleverde volume per melkveebedrijf gestegen met 7,2%, nl. tot 566.162 liter. De afgelopen tien jaar zijn de gemiddelde leveringen in ons land gestegen met 82%. Deze evolutie is het resultaat van een toename van de melkleveringen met 28% en een daling van het aantal melkleverders met 30%.

Evolutie melkaanvoer per leveraar

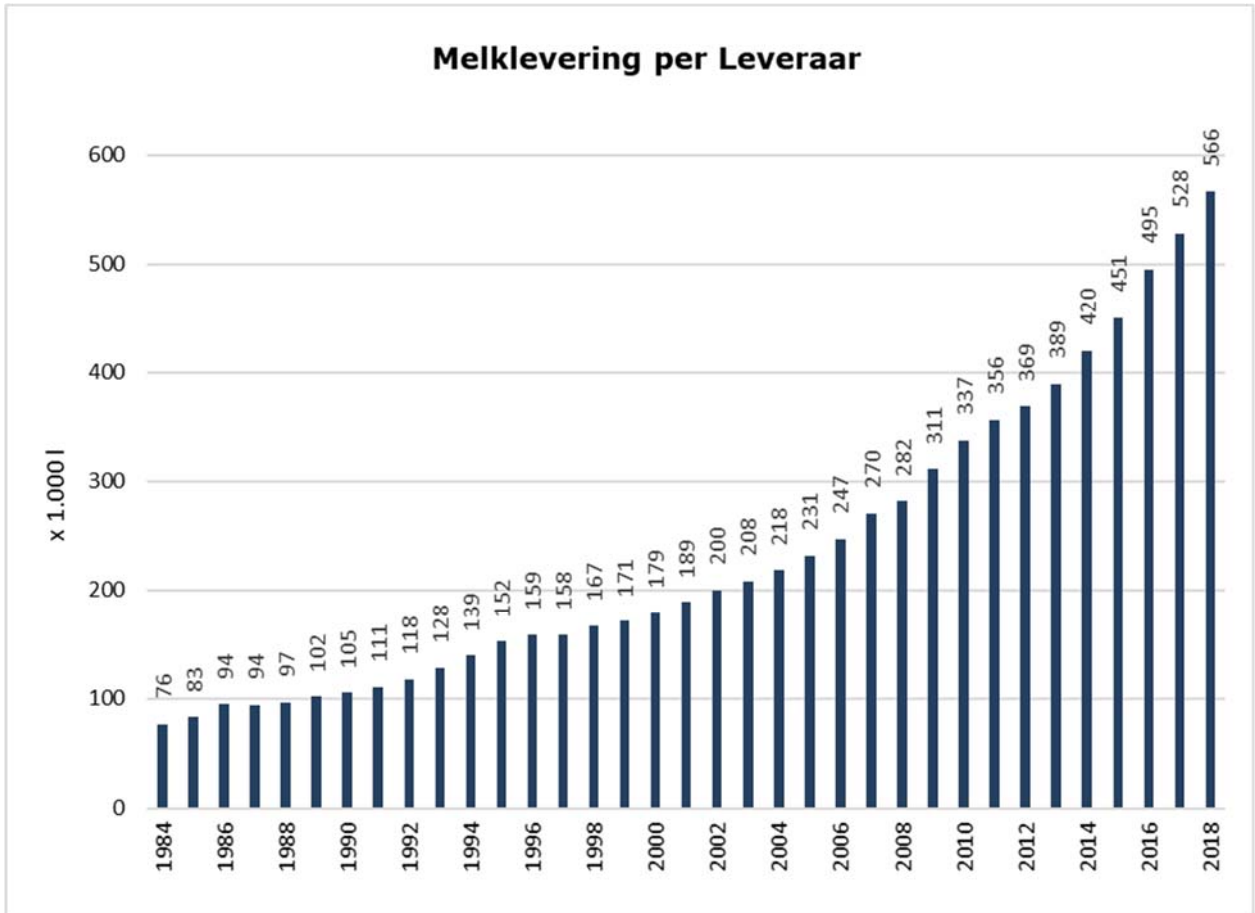
	Leveraars		Gemiddelde levering	
	Aantal	% verschil	Liter/jaar	% verschil
	(1)	t.o.v. vorig jaar		t.o.v. vorig jaar
1980	45 392		64 855	
1984 (2)	39 554	-3,2	75 831	4,2
1990 (3)	27 702	-5,7	104 897	5,7
1992	24 380	-6,2	117 735	6,4
1993	22 406	-8,1	127 797	8,5
1994	20 838	-7,0	139 282	9,0
1995	19 410	-6,9	152 404	9,4
1996	18 375	-5,3	158 844	4,2
1997	18 194	-1,0	158 467	-0,2
1998	17 604	-3,2	166 952	5,4
1999	16 960	-3,7	170 878	2,4
2000	16 475	-2,9	178 780	4,6
2001	15 569	-5,5	188 696	5,5
2002	14 846	-4,6	199 979	6,0
2003	14 226	-4,2	207 796	3,9
2004	13 602	-4,4	218 265	5,0
2005	12 690	-6,7	231 410	6,0
2006	11 838	-6,7	247 081	6,8
2007	11 136	-5,9	270 176	9,3
2008	10 649	-4,4	281 579	4,2
2009	9 963	-6,4	310 951	10,4
2010	9 532	-4,3	337 226	8,4
2011	9 145	-4,1	356 390	5,7
2012	8 733	-4,5	368 992	3,5
2013	8 473	-3,0	389 418	5,5
2014	8 251	-2,6	419 902	7,8
2015	7 910	-4,1	450 543	7,3
2016	7 431	-6,1	495 027	9,9
2017	7 215	-2,9	528 197	6,7
2018	6 995	-3,0	566 162	7,2

(1) 1980-2000 : Gemiddelde maandelijkse cijfers; vanaf 2001: situatie op 31 december

(2) 1984: Gemiddelde procentuele verandering per jaar in de periode 1980-1984

(3) 1990: Gemiddelde procentuele verandering per jaar in de periode 1984-1990

Bron: IO'n, Kwaliteitsuitlagen

Vet- en Eiwitgehalte

	Vetgehalte (g/l)	Vershil	Eiwitgehalte (g/l)	Vershil
1984	36,88	0,10	32,63	0,04
1992	40,80	0,05	34,05	-0,01
1993	41,47	0,67	34,26	0,21
1994	41,46	-0,01	34,15	-0,11
1995	41,37	-0,09	34,15	0,00
1996	41,92	0,55	34,35	0,20
1997	41,97	0,05	34,41	0,06
1998	42,25	0,28	34,25	-0,16
1999	41,75	-0,50	34,14	-0,11
2000	41,95	0,20	34,20	0,06
2001	42,14	0,19	34,28	0,08
2002	42,15	0,01	34,41	0,13
2003	42,19	0,04	34,33	-0,08
2004	42,59	0,40	34,40	0,07
2005	42,12	-0,47	34,34	-0,06
2006	42,21	0,09	34,49	0,15
2007	41,97	-0,24	34,87	0,38
2008	41,97	0,00	34,70	-0,17
2009	42,15	0,18	34,49	-0,21
2010	42,23	0,08	34,90	0,41
2011	41,93	-0,30	34,83	-0,07
2012	42,29	0,36	34,96	0,13
2013	42,08	-0,21	34,96	0,00
2014	41,46	-0,62	34,93	-0,03
2015	41,99	0,53	35,02	0,09
2016	42,02	0,03	35,17	0,14
2017	42,12	0,10	35,53	0,37
2018	42,13	0,01	35,23	-0,30

Bron: Ministeries van de Vlaamse en Waalse Gemeenschap

Het gemiddeld vetgehalte van de leveringen van 2018 is stabiel gebleven ten opzichte van 2017 en bedraagt 42,13 gram. Het eiwitgehalte daalde met 0,30 g naar 35,23 g/liter. Het eiwitgehalte was vorig jaar sterk gestegen. Mits de daling, blijven we in 2018 toch nog boven het gehalte van 2016.

2.3.5. 4 op 10 leveraars levert meer dan 500.000 liter

Op basis van de verdeling van de melkleveringen per melkleveraar, kan een beeld worden geschetst van de grote structurele bedrijfsverschillen in de Belgische melkveesector. In 2018 leverde 8,6% van alle leveraars minder dan 100.000 liter. Daar tegenover staat een stijgend aantal melkveebedrijven, namelijk ruim 40%, dat meer dan 500.000 liter levert. Deze bedrijven zijn goed voor 72% van de totale Belgische melkleveringen. In de zuivelcampagne 2013-2014 vertegenwoordigden deze bedrijven 25,7% van de bedrijven en 50,8% van het nationale quotum. De categorie van de bedrijven

met meer dan 1.000.000 liter vertegenwoordigt 12,2% van de Belgische melkveehouders. Deze melkleverancs zijn goed voor 38,1% van de nationale leveringen.

De kaap van 600.000 liter is de scharnierwaarde waaronder de evolutie van het aantal bedrijven daalt, terwijl boven deze waarde het aantal bedrijven stijgt. Deze scharnierwaarde bedroeg nog 200.000 liter in de zuivelcampagne van 2004-2005, en 500.000 liter in 2016.

Verdeling van de melkleverancs in 2018

Geleverde liters (liters)	Producenten		Hoeveelheid melk	
	aantal	%	mio. lit.	%
< 50.000	254	3,5	6	0,2
50 - 99.999	373	5,1	29	0,7
100 - 199.999	1 016	14,0	153	3,9
200 - 299.999	1 024	14,1	255	6,5
300 - 399.999	861	11,8	300	7,6
400 - 499.999	818	11,2	367	9,3
500 - 599.999	654	9,0	358	9,1
600 - 699.999	510	7,0	330	8,4
700 - 799.999	370	5,1	276	7,0
800 - 899.999	285	3,9	242	6,1
900 - 999.999	219	3,0	207	5,2
1.000-1.499.999	578	7,9	696	17,6
1.500-1.999.999	150	2,1	255	6,5
>2.000.000	161	2,2	472	12,0
> 500.000	2 927	40,2	2 835	71,9
TOTAAL	7 273	100,0	3 945	100,0

Bron: Ministeries van de Vlaamse en Waalse Gemeenschap

De veehouderijen met de grootste gemiddelde melkleveringen bevinden zich in Vlaanderen. Hier bedraagt het gemiddelde ruim 650 000 liter op jaarbasis. In Vlaanderen liggen de gemiddelde individuele melkleveringen bijna 50% hoger dan in Wallonië.

De gemiddelde leveringen per bedrijf blijven ook in 2018 stijgen in de twee regio's. De sterkste stijging wordt geregistreerd in Vlaanderen: 8,0%. In Wallonië zien we een stijging van 5,3%.

Gemiddelde leveringen per melkleverancr, per regio

(1.000 l)	2015	2016	2017	2018	% 18/17
Vlaanderen (1)	489 039	554 601	603 471	652 020	8,0
Wallonië (1)	403 547	406 277	418 453	440 759	5,3
België (2)	450 543	495 027	528 197	566 162	7,2

(1) Bron: MCC-Vlaanderen, Comité du Lait

(2) Bron: Ministeries van de Vlaamse en Waalse Gemeenschap

2.3.6. Biologische productie stijgt verder

Sinds vorig jaar engageert BCZ zich tot het publiceren van gegevens met betrekking tot de biologische melkveehouderij. Voor 2018 zien we niet langer een stijging van het aandeel biologische melkkoeien t.o.v. de totale populatie aan melkkoeien in België. Dit percentage ligt in 2018 op 4,1% terwijl het vorig jaar nog op 3,9% lag. Ook steeg het volume geleverde biomelk tot bijna 2% van de leveringen. De leveringen van biomelk tussen 2018 en 2017 stegen met 24,4%. In Vlaanderen zagen we een verdubbeling in het aantal biokoeien opgetekend voor de periode 2016-2017. De incentive voor deze omschakeling was het grote prijsverschil tussen bio- en gangbare melk. Dit prijsverschil verminderde in 2017 waardoor de interesse in het omschakelen naar biologisch terug daalde.

Evolutie van het aantal bio-melkkoeien

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	% 18/17
BELGIE							
Bio- melkkoeien	12 583	12 955	13 146	16 199	20 101	21 520	7,1
Tot. melkkoeien	489 154	499 926	528 778	531 012	519 159	529 247	1,9
%	2,6	2,6	2,5	3,1	3,9	4,1	
VLAANDEREN							
Bio- melkkoeien	1 228	1 434	1 141	1 238	2 984	3 181	6,6
WALLONIE							
Bio- melkkoeien	11 355	11 521	12 005	14 961	17 117	18 339	7,1

Bron: FOD Economie/Statbel, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap & Biowallonie

De leveringen van koemelk met biolabel evolueerden als volgt:

(1.000 l)	2016	2017	2018	% 18/17
Bioleveringen	53 176	60 265	77 894	29,3
Tot. leveringen	3 678 542	3 810 940	3 960 304	3,9
%	1,45	1,58	1,97	24,4

Bron: BCZ-leden, Ministeries van de Vlaamse en Waalse Gemeenschap

2.3.7. Gemiddelde melkprijs in 2018 van €34,27 per 100l

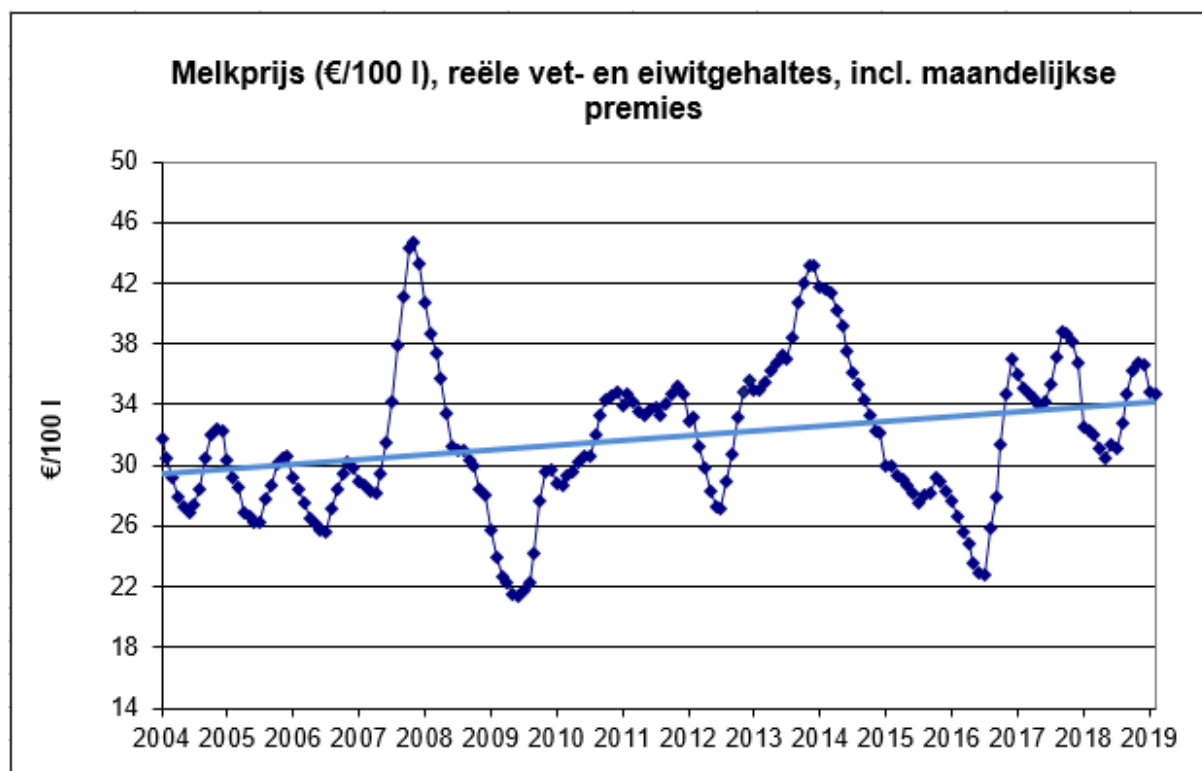
Volgens de jaarlijkse enquête over de melkprijs die gehouden werd bij de bedrijven die aangesloten zijn bij het Algemeen Verbond der Coöperatieve Zuivelfabrieken (AVCZ) bedroeg de in 2015 reëel uitbetaalde prijs voor melk 28,80 euro per 100 liter. Het AVCZ werd echter opgeheven waardoor deze prijzen niet meer verder beschikbaar zijn. Ter vervanging wordt er vanaf 2016 een BCZ-jaarprijs berekend voor de conventionele (i.e. niet-bio) melk. In deze berekeningen zijn inbegrepen: de melkerijpremies op maand- en op jaarbasis, de nabetalings en de jaarlijkse kosten. De BTW is niet inbegrepen. Voor 2018 bedroeg de BCZ-jaarprijs 34,27 euro per 100 liter. Deze prijs stemt overeen met een daling van 7% t.o.v. de prijzen in 2017. Ten opzichte van 2017 stijgt de hoeveelheid vet, maar daalt de hoeveelheid eiwit per liter sterker.

Reële Melkprijs

Jaar	Prijs (€/100 l)	Vet (g/l)	Eiwit (g/l)
2000	31,28	42,31	34,25
2001	32,70	42,48	34,32
2002	29,91	42,54	34,35
2003	29,83	42,71	34,38
2004	30,24	42,87	34,45
2005	28,58	42,38	34,40
2006	28,20	42,45	34,52
2007	36,17	42,09	34,92
2008	32,48	42,19	34,76
2009	24,74	42,29	34,54
2010	31,41	42,11	34,90
2011	34,55	41,82	34,81
2012	31,27	42,15	34,93
2013	39,44	41,94	34,94
2014	37,35	41,33	34,90
2015	28,80	41,81	35,01
2016	28,10	41,36	35,51
2017	36,85	41,47	35,88
2018	34,27	42,32	35,36

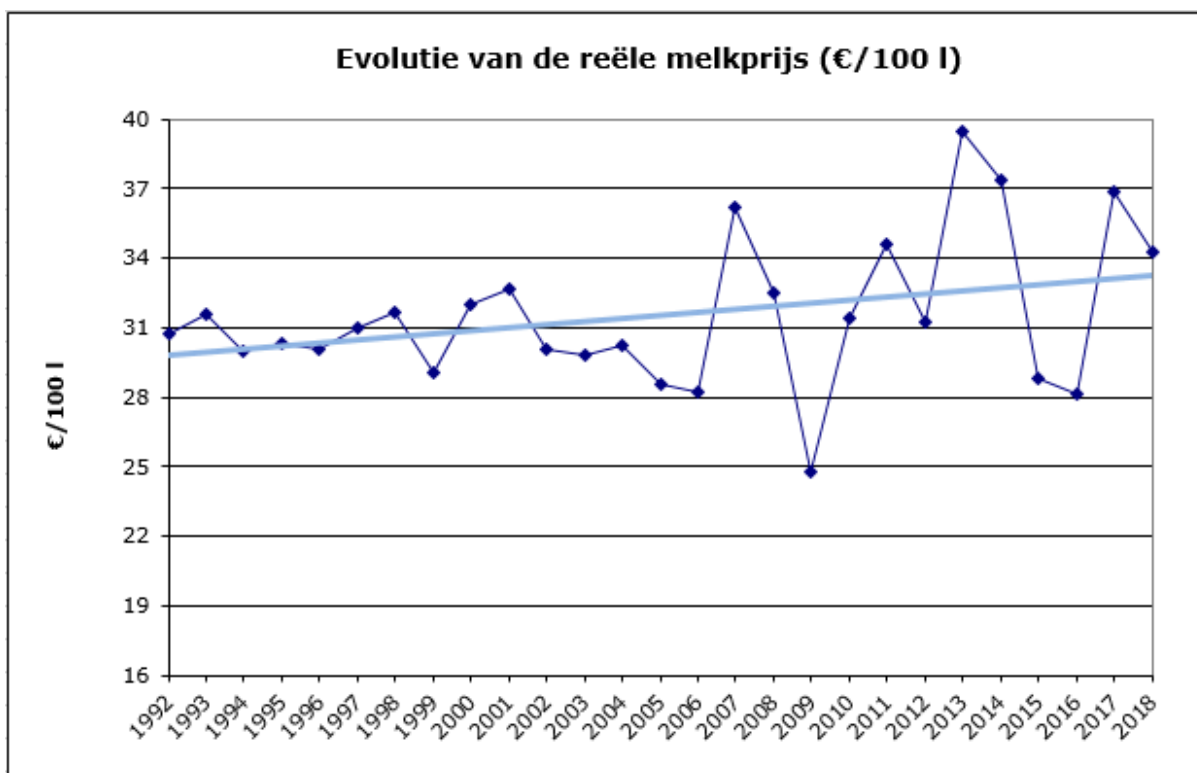
Reële gehalten aan vet en eiwit, inclusief premies zuivelfabriek, inclusief nabetalingen, exclusief BTW

Bron: AVCZ tot 2015, BCZ vanaf 2016

Maandelijkse reële prijs: exclusief bijkomende betalingen op jaarbasis

Bron: BCZ

Jaarlijkse reële prijs: exclusief BTW

Bron: AVCZ, BCZ vanaf 2017

2.3.8. De kwaliteitsresultaten blijven hoog

De kwaliteitsresultaten in 2018 liggen voor het celgetal wat lager dan in 2017. Voor het kiemgetal zien we hetzelfde, maar minder uitgesproken. Wat betreft de remstoffen is het percentage aan melkleveraars zonder strafpunten wel stabiel gebleven.

Jaaroverzicht van het aandeel melkleveraars zonder strafpunten (in %)

Kwaliteitsparameter	1993	2002	2005	2010	2015	2017	2018
Kiemgetal (1)	88,2	97,0	97,5	97,5	98,3	98,4	98,3
Celgetal (2)	82,2	97,0	96,8	95,9	97,1	97,4	96,8
Remstoffen (3)	99,5	98,9	99,1	99,3	99,7	99,7	99,7
Vriespunt	98,9	99,2	99,1	99,7	99,7	99,8	99,8
Filtratie	99,7	99,7	99,9	100,0	100,0	100,0	100,0

(1) Minder dan 100.000 kiemen

(2) Minder dan 400.000 cellen

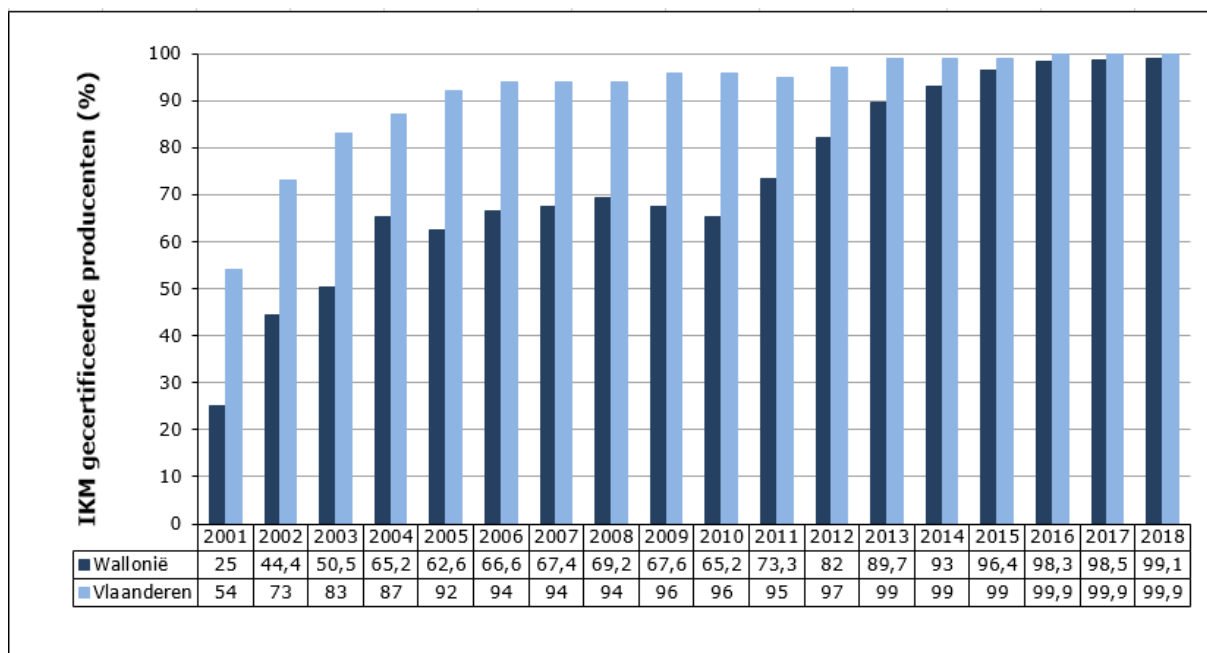
(3) Sinds 01/11/2000 wordt het systeem van strafpunten vervangen door een penalitatie (29,75 €/100 l) op de leveringen die door remstoffen gecontamineerd zijn.

Bron: MCC-Vlaanderen, Comité du Lait

2.3.9. Zo goed als alle melkveebedrijven zijn IKM-gecertificeerd

In 2018 is het aantal Belgische gecertificeerde IKM-producenten verder gestegen, voornamelijk dankzij een verdere verhoging van het percentage Waalse melkveehouders met IKM-certificaat. In 2018 bezaten 99,1% van de Waalse en 99,9% van de Vlaamse melkveehouders een IKM-certificaat.

Sinds 2009 heeft het percentage aan IKM-gecertificeerde bedrijven in Wallonië een significante stijging gekend: van 67,6% naar 99,1%. De toename is vooral te verklaren door de kwaliteitspolitiek van de zuivelbedrijven die hun leveranciers aanmoedigen om toe te treden tot IKM.

2.3.10. Zuivelindustrie verwerkte 4% meer melk

De melkverwerking door de zuivelindustrie in België is de laatste jaren fors gestegen en in 2018 ging het om 4.881 miljoen liter melk. De stijging van zo'n 200 miljoen verwerkte liters is toe te wijzen aan de sterke daling in uitvoer in bulk en de stijging van de melkleveringen. De daling in invoer in bulk komt in het resultaat niet sterk tot uiting.

Sedert 2006 is de melkaanvoer met 35,4% of 1.035 miljoen liter gestegen. In dezelfde periode bedroeg de stijging van het volume ingevoerde melk 549 miljoen liter. De volumes verwerkte melk in ons land zijn in die periode dus gestegen met ruim 1,8 miljard liter. Dit is een stijging van 59%. De forse toename van de melkverwerking laat de zuivelindustrie toe om een performant verwerkingsapparaat van voldoende schaalgrootte operationeel te stellen en te houden. Dit komt de werkgelegenheid, de uitvoer en de handelsbalans ten goede.

Verwerking van melk door de zuivelindustrie

Jaar	Melkaanvoer (mio liter)	Invoer bulk	Uitvoer bulk	Saldo in/uitvoer	Melk-verwerking
2006	2 925	486	336	150	3 075
2008	2 999	486	381	105	3 104
2010	3 214	552	508	44	3 258
2012	3 222	730	492	238	3 460
2014	3 465	921	509	412	3 877
2015	3 564	1 060	544	516	4 080
2016	3 679	1 137	344	793	4 472
2017	3 811	1 192	315	877	4 688
2018	3 960	1 035	115	921	4 881

Bron: Ministeries van de Vlaamse en Waalse Gemeenschap en ZMB

2.3.11. Productie van gefermenteerde melk stijgt sterk

De gegevens omtrent de zuivelproductie worden verzameld door het NIS op basis van een maandelijks enquête bij de zuivelbedrijven. In 2013 werd deze enquête grondig herzien waardoor de cijfers vanaf 2013 niet perfect te vergelijken zijn met de cijfers van de voorgaande jaren.

We stellen vast dat de stijging van de volumes verwerkte melk in het algemeen ook een stijging van de zuivelproductie met zich meebrengt. Vooral de productie van gefermenteerde melk, magere melk, magere melkpoeder, Gouda, chocolademelk en melkerijboter stijgt in 2018 ten opzichte van het vorige jaar. Let wel, in 2017 lag de productie van chocolademelk vrij laag. In 2018 zien we een dalende productie van verse kaas, Cheddar, yoghurt en karnemelk. Hier is het belangrijk te melden dat de productie van karnemelk, yoghurt en Cheddar in 2017 opmerkelijk hoog was.

— Heropleving van de productie van chocolademelk

Alle categorieën samen, stijgt de productie van consumptiemelk in 2018 met 0,6%. Binnen de categorie zien we deze stijging voornamelijk bij de productie van magere melk, chocolademelk en volle melk. Karnemelk en volle AA-melk en halfvolle melk zien hun productie daarentegen dalen. De aandelen van de verschillende subcategorieën van consumptiemelk wijzigen licht, ten voordele van chocolademelk en magere melk, dit opnieuw ten nadele van halfvolle melk.

Aandeel in de productie van consumptiemelk (%)

	1984 (1)	1995 (1)	2005	2011	2014	2015	2016	2017	2018
	Jan.-Dec.	Jan.-Dec.	Jan.-Dec.	Jan.-Dec.	Jan.-Dec.	Jan.-Dec.	Jan.-Dec.	Jan.-Dec.	Jan.-Dec.
Volle melk	73,7	34,6	20,9	21,2	22,8	21,4	23,0	25,1	25,0
Halfvolle melk	11,7	49,9	53,0	55,8	50,7	50,3	50,2	48,4	46,3
Magere melk	10,8	12,3	7,0	6,3	5,5	5,4	4,9	4,9	5,6
Karnemelk	3,8	3,2	4,2	2,6	2,1	2,2	2,3	2,4	2,2
Chocolademelk	—	—	12,5	9,9	14,1	16,2	15,4	13,9	15,6
Melk met vitamines	—	—	2,4	4,2	4,8	4,5	4,2	5,3	5,4
TOTAAL	100	100	100	100	100	100	100	100	100

(1) Aandeel in de productie van witte melk

Bron: NIS (publicatie van 29/05/2019)

— Opnieuw een sterke productiestijging voor gefermenteerde melk

De productie van verse zuivelproducten stijgt met ruim 10%, maar er zijn duidelijke verschillen naargelang de subcategorieën. Enkel de productie van yoghurt daalt, maar dat met maar liefst 11%. Vooral de productie van gefermenteerde melk (22%) en desserts (8%) stijgt. Dit is een verderzetting van de trend van vorig jaar.

— Productie van melkerijboter blijft toenemen

De melkerijboter vertoont een stijgend productievolume: een stijging van meer dan 9%, ofwel ruim 5.000 ton meer dan in 2017. In 2015 tot 2017 werd ook reeds een sterke stijging opgetekend. De hogere boterprijzen zijn hier niet vreemd aan. Zeker in eind 2017 en begin 2018 was dit het geval.

— Magere melkpoederproductie stijgt verder

De volumes van melkpoeder, alle categorieën samen, stijgen met 7%. In 2017 zagen we voor het eerst sinds lange tijd een stijging van de productie van volle melkpoeder en een daling van de productie van magere melkpoeder. In 2018 keert de situatie zich echter terug naar de 'gewone' evolutie. De uitbreiding van het gamma aan melkpoeders houdt stand en een deel van de betrokken volumes is bestemd voor de productie van hoogwaardige ingrediënten voor babyvoeding en de levensmiddelenindustrie.

— Kaasproductie daalt licht

De kaasproductie bleef tot in 2017 jaar na jaar verder stijgen. In 2018 echter daalt de productie met 3,6%. Deze evolutie is procentueel voornamelijk te wijten aan de dalende productie van verse kaas (-19%; -1.800 ton) en Cheddar (-11%, -270 ton). In absolute volumes echter zien we de grootste daling in de mozzarellaproductie van ruim 3.000 ton (-5%). De productiestijging is het grootste voor Gouda (+10,5%), ofwel bijna 1.000 ton bijkomend.

— Productie van melk- en roomijs blijft stabiel

In 2017 werd de stijgende evolutie wat betreft de productie van melk- en roomijs niet meer verder gezet en zagen we een daling van 3%. Voor 2018 zien we een stabiele productie t.o.v. het voorgaande jaar. Zo blijft voor 2018 de productiehoeveelheid wel nog hoger liggen dan in 2015.

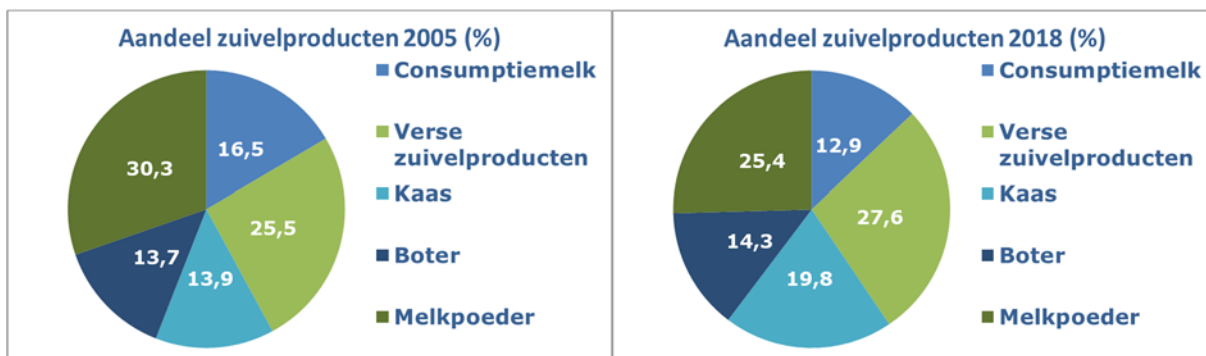
Zuivelproductie in België

(in 1.000 liter of ton)	1990	2000	2010	2015	2017	2018	18/17 %
CONSUMPTIEMELK (1.000 l)							
WITTE MELK	806 168	671 165	672 793	686 191	677 852	670 909	-1,0
- volle melk	366 695	206 457	158 881	184 871	198 938	211 863	6,5
° AA	62 499	26 428	13 706	18 273	17 397	15 832	-9,0
° gewone	304 196	180 029	145 175	166 598	181 542	196 031	8,0
- halfvolle melk (incl. AA)	329 114	359 775	441 304	435 719	416 570	392 999	-5,7
- magere melk	91 769	76 093	53 158	46 809	42 018	47 728	13,6
- karnemelk	18 590	28 840	19 450	18 792	20 326	18 320	-9,9
MELKDRANKEN	59 169	96 851	105 960	179 381	165 559	177 641	7,3
° chocolademelk	59 169	89 152	75 881	140 190	120 042	132 158	10,1
° met vitamines	—	7 699	30 079	39 191	45 517	45 483	-0,1
TOTAAL	865 337	768 016	778 753	865 572	843 411	848 550	0,6
VERSE ZUIVELPRODUCTEN (1.000 l)							
- yoghurt	67 851	64 586	50 695	35 307	52 829	47 074	-10,9
- gefermenteerde melk	18 736	157 357	239 493	202 866	206 024	251 281	22,0
- consumptieroom	48 938	94 612	151 741	218 872	227 851	239 751	5,2
- desserts (pap, vla, ...)	52 321	81 195	88 669	91 147	95 652	103 503	8,2
TOTAAL	—	397 750	530 598	548 192	582 357	641 609	10,2
BOTER (ton)							
- melkerijboter	55 050	35 505	31 651	45 856	55 381	60 547	9,3
- herbewerkt	—	30 002	43 392	35 412	35 786	33 076	-7,6
TOTAAL	—	65 507	75 043	81 268	91 167	93 624	2,7
MELKPOEDER (ton)							
- niet-magere	34 625	67 459	64 564	39 202	55 442	53 805	-3,0
- magere	84 893	75 799	82 682	153 295	154 651	171 101	10,6
TOTAAL	119 518	143 258	147 246	192 497	210 093	224 906	7,1
KAAS (ton)							
- verse kaas	23 480	9 415	11 242	12 819	9 632	7 843	-18,6
- natuurkaas	38 546	48 765	59 275	84 426	103 412	101 083	-2,3
° Gouda	8 399	5 186	5 254	5 531	8 399	9 279	10,5
° Cheddar	8 565	8 256	2 369	1 257	2 480	2 210	-10,9
° andere harde en halfharde	19 677	26 210	24 476	24 074	26 158	26 296	0,5
° Italiaans (Mozzarella, ...)	1 905	9 113	27 176	53 564	66 375	63 298	-4,6
- smeltkaas	42 797	55 407	—	—	39 598	38 462	-2,9
TOTAAL	105 816	113 587	70 517	97 245	152 642	147 388	-3,4
TOTAAL (excl. smeltkaas)	63 019	58 180	70 517	97 245	113 044	108 926	-3,6
EVAP + CONDENS	27 906	68 345	—	—	—	—	—
ROOM- EN MELKIJS	111 732	98 811	84 994	71 148	71 641	71 392	-0,3

—: niet beschikbaar

Bron: NIS (publicatie van 29/05/2019)

De Belgische zuivelindustrie verwerkt (uitgedrukt op basis van vet en eiwit) het grootste deel van de melk tot producten van de categorieën verse zuivel, melkpoeder en kaas. Het aandeel van melkpoeder daalde sinds 2005 van 30% tot 25% in 2018. Ook voor consumptiemelk zien we dezelfde dalende tendens. De sterkste groei zien we voor de categorie kaas. In 2005 bedroeg het aandeel van kaas 14%, terwijl dit in 2018 stijgt tot 20%.

Bron: NIS en Ministeries van de Vlaamse en Waalse Gemeenschap

2.3.12. Globaal gezinsverbruik zuivel neemt verder af

Het gezinsverbruik van zuivelproducten in België

(l of kg per hoofd)	2000	2010	2014	2015	2017	2018	18/17 %
Totaal melk (1)	64,20	51,85	50,64	48,64	45,90	44,50	-3,1
° Karnemelk	1,40	0,70	0,53	0,52	0,56	0,47	-16,1
° Chocolademelk	3,20	3,50	3,98	3,80	3,97	3,73	-6,0
Yoghurt	10,40	10,70	10,06	10,44	10,28	10,22	-0,6
Room	1,90	2,50	2,58	2,62	2,56	2,49	-2,7
Boter	3,20	2,40	2,33	2,31	2,21	2,15	-2,7
Kaas (2)	14,90	15,90	15,33	14,92	14,69	14,41	-1,9
° Verse witte kaas	4,00	3,70	3,34	2,96	2,84	2,69	-5,3
° Smeltkaas	1,20	1,20	1,11	1,12	1,00	0,95	-5,0
° Andere kaas	9,70	11,00	10,83	10,85	10,85	10,77	-0,7

(1) Inclusief hoevemelk, gefermenteerde melk en exclusief soja-drinks

(2) Inclusief smeltkaas en verse kaas

Bron: LEI-Verbruikerspanel & Gfk (vanaf 1992)

Uit de gegevens inzake gezins aankopen van zuivelproducten kunnen we de volgende trends afleiden:

- De totale melkconsumptie blijft lichtjes dalen, maar lijkt zich te zullen stabiliseren;
- De consumptie van chocolademelk kent geen verdere stijging;
- Het yoghurtverbruik blijft stabiel en bedraagt nog steeds ruim 10 kg per persoon per jaar;
- Het roomverbruik verandert weinig t.o.v. 2017;
- De boterconsumptie kent opnieuw een lichte daling;
- Het totale kaasverbruik daalt licht, maar minder voor niet verse noch smeltkazen.

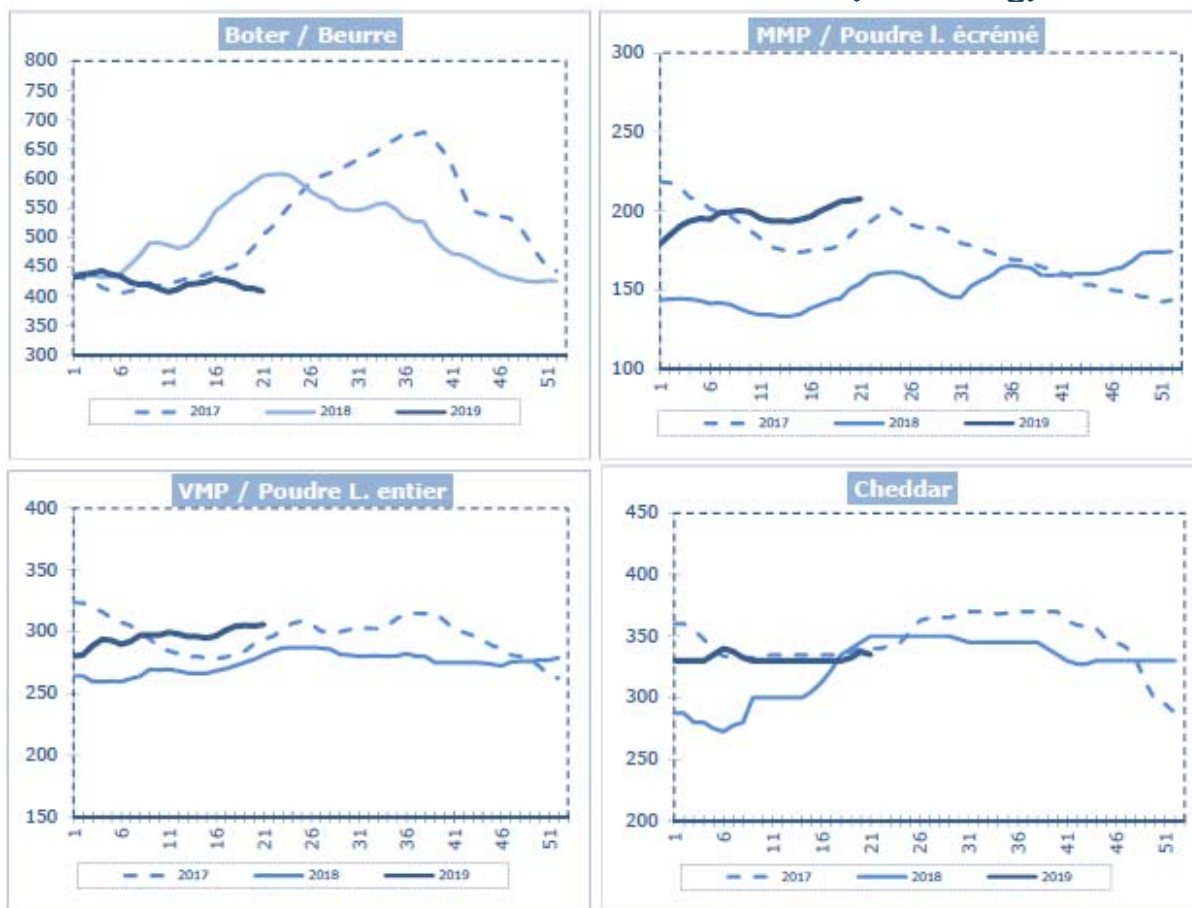
2.3.13. Noteringen stegen in 2018, behalve voor boter

In het algemeen genomen stegen de noteringen in 2018. Hoewel de noteringen voor boter na een sterke stijging in het voorjaar later op het jaar sterker daalden, bleven de noteringen voor volle melkpoeder relatief constant. Ook de noteringen voor cheddar hielden beter stand in de tweede helft van 2018. Magere melkpoeder vertoont een andere marktsituatie: over 2018 blijft de stijgende tendens aangehouden, mits een kleine dip in het begin van de zomer.

Prijsnoteringen (€/100 kg)

	31.12.07	31.12.10	31.12.14	31.12.15	31.12.16	31.12.17	31.12.18	% Δ '18
Boter	289,20	362,64	284,11	287,75	435,31	442,56	425,86	-3,8
Cheddar	393,00	335,00	297,00	263,75	360,00	287,50	330,00	14,8
Volle melkpoeder	313,18	289,82	235,71	229,36	323,75	262,30	278,88	6,3
Magere melkpoeder	279,11	226,60	188,80	174,39	217,60	143,58	174,29	21,4

OFFICIELE BELGISCHE NOTERINGEN (€/100 kg)

2.3.14. Tewerkstelling blijft stijgen

Na de opmerkelijke stijging van 2014, en de daling in 2015, bleef de omzet van de zuivelindustrie stabiel in 2016 met een waarde van bijna 5 miljard euro. In 2017 zien we opnieuw een stijging van de omzet, met maar liefst 10,7%. Voor 2018 zien we opnieuw een kleine tegenbeweging, nl. een daling van 2,8%. Het aandeel van de omzet van de zuivelindustrie in de totale voedingsindustrie blijft redelijk stabiel op 10,3%.

In 2018 is de werkgelegenheid in de zuivelindustrie opnieuw licht gestegen, nl. met 1,7%. De stijging in de voedingsindustrie in zijn geheel is iets hoger. Maar het aandeel van de zuivelindustrie in de tewerkstelling in de gehele voedingsindustrie blijft wel stabiel t.o.v. vorig jaar.

Na de recordinvesteringen tussen 2011 en 2015 (meer dan 700 miljoen euro, ofwel gemiddeld ruim 140 miljoen euro per jaar) in bijkomende productiecapaciteiten met het oog op het postquotum

tijdperk, wordt 2016 gemarkeerd door een daling in de investeringen naar een normaal niveau. Voor 2017 bleven de investeringen stabiel t.o.v. het voorgaande jaar. In 2018 zien we echter een daling. Het gemobiliseerde bedrag bedraagt 87.961 miljoen euro. Hiermee is de zuivelindustrie goed voor 5,4% van de totale investeringen gerealiseerd in de voedingsindustrie.

	1990	2000	2015	2016	2017	2018	% 18/17
- OMZET (mio euro) (1)							
a. Zuivelindustrie	3 025	3 344	4 974	4 987	5 479	5 323	-2,8
b. Voedingsindustrie	18 913	27 252	48 560	50 058	52 219	51 808	-0,8
c. Aandeel zuivel (%)	16,0	12,3	10,2	10,0	10,5	10,3	
- TEWERKSTELLING (2)							
a. Zuivelindustrie (2)	7 595	5 248	5 620	5 717	5 818	5 915	1,7
b. Voedingsindustrie	90 572	86 477	88 439	89 043	90 738	92 743	2,2
c. Aandeel zuivel (%)	8,4	6,1	6,4	6,4	6,4	6,4	
- INVESTERINGEN (1.000 euro) (1)							
a. Zuivelindustrie	62 692	84 424	150 806	106 023	106 351	87 961	-17,3
b. Voedingsindustrie	1 000 771	1 036 043	1 471 226	1 639 309	1 762 474	1 643 687	-6,7
c. Aandeel zuivel (%)	6,3	8,1	10,3	6,5	6,0	5,4	

(1) Naar aanleiding van een wijziging van de nomenclatuur NACE bevatten de statistieken van de zuivelindustrie vanaf 2000 ook de gegevens van de consumptie-ijsindustrie

(2) Zuivelindustrie = bereiding van zuivelproducten, consumptie-ijsindustrie uitgesloten

Bron: FOD Economie

2.3.15. Handelsbalans zuivel is minder negatief

Uitgedrukt in volume, doorvoer inclusief, is de invoer in 2018 met 3,8% afgenomen en bereikt dit jaar iets minder dan 2,5 miljoen ton. Deze daling is grotendeels te wijten aan de lagere invoer van melk en room (zowel bulk als verpakt). De invoer stijgt wel sterk voor melkpoeder. Dit is voornamelijk gezien het belang ervan als grondstoffen met het oog op een latere verwerking in de zuivelindustrie of andere sectoren (bakkers, chocolade, enz.) of als product voor verdere uitvoer.

Invoer

(1.000 ton)	2005	2010	2015	2017	2018	% 18/17
Melk en room	885,6	791,3	1 285,0	1 607,8	1 396,9	-13,1
Melkpoeder	114,5	180,6	197,9	251,5	361,8	43,9
Gefermenteerde producten (1)	167,3	135,6	134,0	137,0	127,5	-6,9
Wei (2)	112,9	153,0	143,3	113,4	123,4	8,8
Boter	106,1	111,9	157,0	133,7	132,6	-0,8
Kaas	242,2	271,9	278,1	307,1	310,7	1,2
TOTAAL	1 628,6	1 644,3	2 195,3	2 550,6	2 452,9	-3,8

(1) incl. karnemelk

(2) incl. zuivelingsrediënten

Bron: Eurostat

In waarde vertoont de invoer eveneens een daling, nl. van 1,4%. Deze daling is iets minder expliciet dan wanneer hij is uitgedrukt in volume. Dit gezien de invoer het sterkst stijgt voor melkpoeder, wat veelal een product is met een lagere valorisatie. Voor melk en room en voor weiprodukten zien we dat de invoer in daalt.

Invoer in waarde

(mio euro)	2005	2010	2015	2017	2018	% 18/17
Melk en room	497,8	494,5	556,1	899,6	813,1	-9,6
Melkpoeder	214,4	345,0	340,9	381,4	399,9	4,9
Gefermenteerde producten (1)	143,9	143,6	170,9	181,2	176,8	-2,4
Wei (2)	60,5	80,4	98,3	97,6	90,1	-7,7
Boter	303,7	384,1	503,1	683,7	696,8	1,9
Kaas	838,1	988,9	1 114,6	1 266,4	1 285,0	1,5
TOTAAL	2 058,4	2 436,5	2 783,9	3 509,9	3 461,7	-1,4

(1) incl. karnemelk

(2) incl. zuivelingrediënten

Bron: NBB, communautair concept

Wat de uitvoer in volume betreft, in het algemeen stijgend met 2,0%, valt wel de dalende uitvoer van melk en room op. De export van melkpoeder en van gefermenteerde producten ligt aan de basis van de algemene stijging. Gezien doorvoer mee in rekening wordt gebracht in deze cijfers, kan de marktsituatie voor magere melkpoeder een verklaring zijn voor de stijgende in- én uitvoer hiervoor.

Uitvoer

(1.000 ton)	2005	2010	2015	2017	2018	% 18/17
Melk en room	684,1	891,7	1 006,4	912,1	866,7	-5,0
Melkpoeder	225,0	322,4	325,3	378,5	428,4	13,2
Gefermenteerde producten (1)	332,0	295,8	213,3	225,0	245,9	9,3
Wei (2)	86,5	71,4	148,1	203,9	207,5	1,8
Boter	139,0	130,7	133,7	139,3	142,4	2,2
Kaas	131,9	161,6	197,3	234,7	244,8	4,3
TOTAAL	1 598,5	1 873,7	2 024,1	2 093,5	2 135,7	2,0

(1) Incl. karnemelk

(2) Incl. zuivelingredienten

Bron: Eurostat

De uitvoer in waarde stijgt eveneens, nl. met 1,8%. De sterkste trekkers hiervoor zijn gefermenteerde producten en boter. In deze weergave daalt enkel de uitvoer van weiprodukten en melkpoeder. Het verschil tussen de uitvoerevolutie uitgedrukt in waarde en in volume voor melkpoeder is opmerkelijk.

Uitvoer in waarde

(mio euro)	2005	2010	2015	2017	2018	% 18/17
Melk en room	311,8	454,9	557,8	701,7	721,8	2,9
Melkpoeder	402,8	705,8	648,9	761,3	744,6	-2,2
Gefermenteerde producten (1)	268,3	255,3	217,8	216,6	234,2	8,1
Wei (2)	38,0	47,0	57,1	73,0	62,3	-14,7
Boter	381,3	499,0	463,5	747,2	784,8	5,0
Kaas	470,5	603,3	740,7	858,4	871,6	1,5
TOTAAL	1 872,7	2 565,3	2 685,8	3 358,2	3 419,3	1,8

(1) incl. karnemelk

(2) incl. zuivelingsrediënten

Bron: NBB, communautair concept

Opnieuw is de handelsbalans in 2018 negatief. De export in waarde is zo'n 42 miljoen euro lager dan de invoer. Dit negatieve saldo is van duidelijk kleiner dan in 2017. De stijging van de waarde van de uitvoer (+1,8%) is iets groter dan de daling van de waarde van de invoer (-1.4%).

Uitvoersaldo

(mio euro)	Uitvoer	Invoer	Saldo
1970	76,92	150,50	-73,57
1980	611,11	660,76	-49,65
1990	1 116,34	1 136,49	-20,15
2000	1 861,04	2 000,45	-139,42
2005	1 872,69	2 058,40	-185,71
2006	1 864,40	2 114,20	-249,80
2007	2 299,40	2 473,00	-173,60
2008	2 337,60	2 386,30	-48,70
2009	2 046,50	2 053,30	-6,80
2010	2 535,80	2 386,30	149,50
2011	2 781,40	2 781,50	-0,10
2012	2 646,30	2 676,40	-30,10
2013	2 892,80	2 983,40	-90,60
2014	3 099,94	3 087,54	12,40
2015	2 685,80	2 783,90	-98,10
2016	2 700,70	2 864,30	-163,60
2017	3 358,20	3 509,90	-151,70
2018	3 419,30	3 461,70	-42,40

Bron: NIS, CRB vanaf 1995, NBB comm. concept vanaf 2010

Berekend op basis van de ingevoerde en uitgevoerde volumes is het uitvoersaldo sterk positief voor consumptiemelk en voor room in bulk. Verder is de balans ook duidelijk positief voor boter, volle melkpoeder, gefermenteerde producenten en magere melkpoeder. Het negatief saldo in 2018 is het meest uitgesproken voor melk in bulk. Wat betreft kaas is de handelsbalans negatief, zoals steeds. Maar het verschil tussen in- en uitvoer neemt wel af.

Het toenemend negatieve uitvoersaldo voor melk en room in bulk is een positieve ontwikkeling. Er wordt meer ingevoerd voor verdere verwerking in ons land. Dit komt de tewerkstelling en de economie in zijn geheel ten goede.

België : uitvoer-invoer (1.000 ton)

Uitvoer	2008	2010	2015	2017	2018	% 18/17
Consumptiemelk	284	313	347	428	578	34,9
Room	28	30	57	86	78	-8,4
Yoghurt en gefermenteerde melk	303	296	213	225	246	9,3
Boter en boterconcentraat	119	131	134	139	142	2,2
Magere melkpoeder	84	136	164	208	233	12,3
Volle melkpoeder	135	112	79	68	83	22,4
Kaas	134	162	196	235	245	4,3
Melk in bulk	381	508	544	315	115	-63,6
Room in bulk	33	40	59	83	96	15,8
Invoer	2008	2010	2015	2017	2018	% 18/17
Consumptiemelk	148	119	163	265	123	-53,4
Room	13	16	13	20	13	-31,6
Yoghurt en gefermenteerde melk	142	136	134	137	128	-6,9
Boter en boterconcentraat	109	112	157	134	133	-0,8
Magere melkpoeder	46	80	80	80	74	-7,6
Volle melkpoeder	54	52	43	39	42	6,6
Kaas	252	272	278	307	311	1,2
Melk in bulk	486	552	1 060	1 192	1 035	-13,2
Room in bulk	107	105	49	131	225	71,3
Handelsbalans	2008	2010	2015	2017	2018	% 18/17
Consumptiemelk	136	194	184	164	454	177,6
Room	15	15	44	66	65	-1,5
Yoghurt en gefermenteerde melk	161	160	79	88	118	34,5
Boter en boterconcentraat	10	19	-23	6	10	75,0
Magere melkpoeder	38	56	84	128	160	24,7
Volle melkpoeder	81	60	36	29	41	44,1
Kaas	-118	-110	-82	-72	-66	-9,0
Melk in bulk	-105	-43	-516	-877	-921	5,0
Room in bulk	-74	-65	10	-49	-129	166,0

Bron: Marktbilanz Milch, ZMB

2.3.16. Aandeel aan export binnen de EU neemt verder toe

Uitvoer: verdeling tussen de Europese Unie en de Derde Landen

(% van de waarde)	2000		2010		2015		2017		2018	
	EU	DL	EU	DL	EU	DL	EU	DL	EU	DL
Melk en room	99,7	0,3	98,5	1,5	95,6	4,4	94,1	5,9	90,1	9,9
Melkpoeder	62,6	37,4	36,1	63,9	49,5	50,5	48,1	51,9	53,9	46,1
Gefermenteerde prod. (1)	94,4	5,6	95,9	4,1	94,9	5,1	90,2	9,8	91,6	8,4
Wei (2)	75,2	24,8	68,9	31,1	68,8	31,2	78,3	21,7	80,3	19,7
Boter	96,2	3,8	87,0	13,0	85,2	14,8	89,5	10,5	90,7	9,3
Kaas	97,1	2,9	98,2	1,8	94,3	5,7	94,1	5,9	94,7	5,3
TOTAAL	87,1	12,9	78,2	21,8	81,4	18,6	82,0	18,0	83,5	16,5

(1) incl. karnemelk

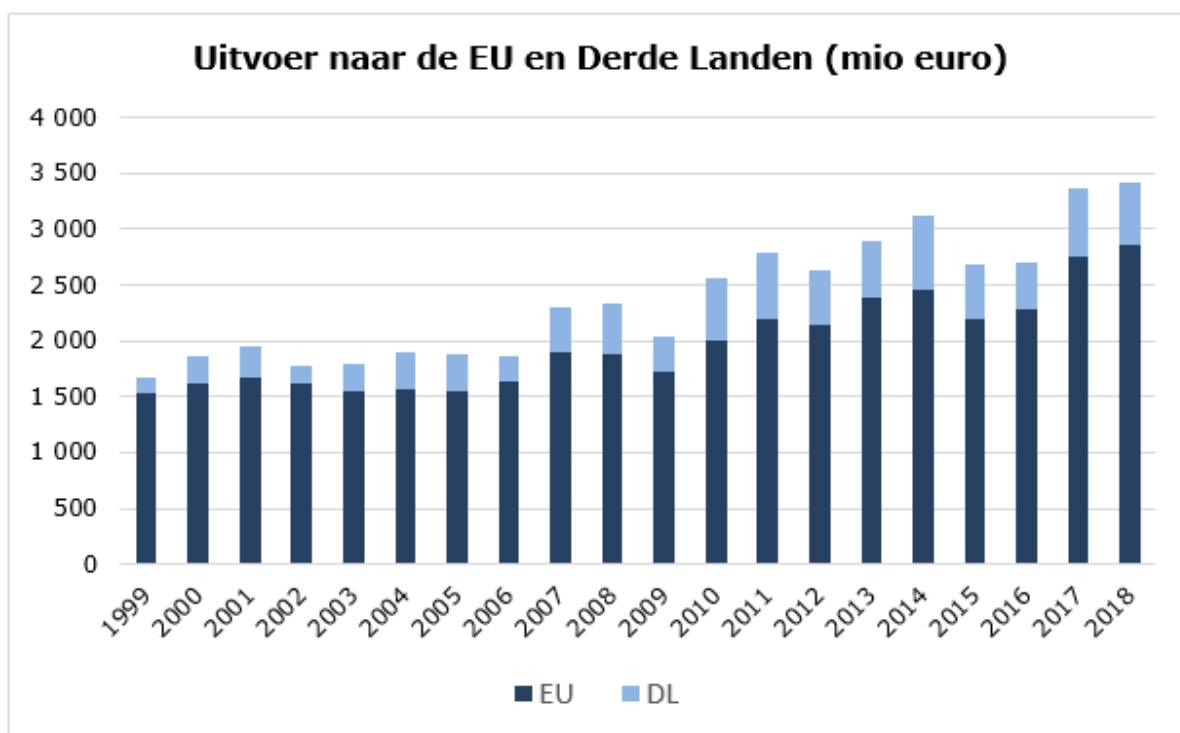
EU = Europese Unie

(2) incl. zuivelingrediënten

DL = Derde Landen

Bron: CRB, NBB vanaf 2013, communautair concept

In 2018 is het aandeel van de uitvoer naar landen buiten de EU verder in opmars. Hieraan ligt de moeilijke internationale marktsituatie aan de basis. Voorbeelden van factoren die de wereldmarkt beïnvloeden zijn de soms onvoorspelbare wijzigingen in de Chinese invoer, het Russische embargo, de economische moeilijkheden waarmee de olieproducerende landen worstelen, het handelsconflict tussen de EU en de VS, de onzekerheden omtrent de Brexit, de nieuwe handelsakkoorden met preferentiële tarieven voor zuivel, de strengere sanitaire en administratieve eisen gesteld door derde landen en de algemene sfeer van toegenomen internationale concurrentie.

Uitgedrukt in waarde en ten opzichte van 2017 stijgt de uitvoer naar andere EU-lidstaten in 2018 met 3,6%. De uitvoer naar derde landen daalt daarentegen met 6,2%. Dit toont dat het groeipotentieel in de derde landen het afgelopen jaar minder goed werd aangesproken dan in 2017. Wel ligt de waarde aan uitgevoerde zuivelproducten nog steeds hoger dan twee jaar geleden.

Uitvoer naar de EU en Derde Landen in waarde

(mio euro)	EU	DL	TOTAAL
1999	1 533,84	130,73	1 664,57
2000	1 620,96	240,08	1 861,04
2001	1 678,40	272,84	1 951,24
2002	1 622,10	161,70	1 783,80
2003	1 553,60	237,40	1 791,00
2004	1 570,30	336,80	1 907,10
2005	1 549,30	323,40	1 872,70
2006	1 633,51	230,94	1 864,45
2007	1 900,23	399,20	2 299,43
2008	1 879,48	458,17	2 337,65
2009	1 719,67	326,89	2 046,56
2010	2 006,39	558,97	2 565,36
2011	2 192,40	602,73	2 795,13
2012	2 138,16	498,60	2 636,76
2013	2 379,13	513,52	2 892,65
2014	2 449,25	667,76	3 117,01
2015	2 194,37	491,47	2 685,84
2016	2 280,64	419,95	2 700,59
2017	2 755,10	603,10	3 358,20
2018	2 853,60	565,60	3 419,20

Bron: CRB, NBB vanaf 2013, communautair concept

2.3.17. Waarde van export naar China stijgt sterk

90% van de Belgische export wordt in 2018 afgezet in 20 landen, waarvan er zich 6 buiten de EU bevinden. Onze directe buurlanden blijven onze belangrijkste exportmarkten, met Nederland en Frankrijk nog steeds op kop. Oman en Pakistan zijn procentueel de markten waarvoor er in 2018 de grootste stijging werd opgetekend, gevolgd door China, Egypte en Singapore. In waarde was de stijging het sterkst voor de export naar Nederland, Frankrijk en China.

Top-20 bestemmingen voor Belgische zuivelproducten (mio euro)

2014	2017	Bestemming	2014	2017	2018	% 18/17
1	1	Nederland	697	822	900	9,5
2	2	Frankrijk	651	742	789	6,3
3	3	Duitsland	504	522	523	0,2
5	4	VK	296	279	286	2,5
4	5	Italië	264	294	275	-6,5
7	6	Spanje	83	107	99	-7,4
8	7	Luxemburg	73	81	83	2,2
6	8	Algerije	117	80	55	-31,3
9	9	Indonesië	42	57	55	-3,5
14	10	China	26	27	49	81,5
10	11	Polen	14	34	43	25,2
23	12	Denemarken	19	39	36	-7,1
15	13	Griekenland	28	37	31	-16,4
12	14	Oostenrijk	19	28	29	3,0
13	15	Filipijnen	9	21	27	31,4
31	16	Portugal	20	26	23	-11,5
30	17	Zuid-Korea	5	15	22	46,7
25	18	Tsjechië	9	20	22	10,1
28	19	Zweden	13	19	21	11,4
11	20	Thailand	27	18	20	11,1
Som Top 20			2 946	3 271	3 386	3,5
Som van alle export			3 268	3 637	3 791	4,2

Bron: NBB, nationaal concept

Top-20 bestemmingen voor Belgische zuivelproducten buiten de EU28 (mio euro)

2014	2017	Bestemming	2014	2017	2018	% 18/17
1	1	Algerije	117,4	79,9	55,3	-30,8
2	2	Indonesië	41,7	57,2	55,0	-3,8
4	3	China	26,3	26,8	49,3	84,0
15	4	Filipijnen	8,9	21,4	26,8	25,2
13	5	Zuid-Korea	4,7	14,5	21,5	48,3
3	6	Thailand	27,2	18,0	19,8	10,0
12	7	Oman	0,9	3,4	16,4	382,4
28	8	Nigeria	14,6	14,6	15,9	8,9
18	9	Maleisië	9,5	12,0	15,5	29,2
7	10	Libanon	10,7	14,8	15,2	2,7
5	11	Egypte	16,8	8,9	14,4	61,8
10	12	Cuba	14,5	13,3	13,7	3,0
8	13	Jordanië	17,5	13,2	12,2	-7,6
14	14	Ver. Arabische Emiraten	6,8	14,2	12,2	-14,1
26	15	Saoedi-Arabië	14,1	13,7	10,3	-24,8
33	16	Qatar	1,8	8,4	10,1	20,2
6	17	Mauritanië	3,6	10,0	9,6	-4,0
37	18	Taiwan	5,0	10,6	9,6	-9,4
45	19	Singapore	6,6	6,4	9,1	42,2
24	20	Pakistan	3,7	3,6	8,4	133,3
Som Top 20 DL			390,2	385,9	400,5	3,8
Som van alle export			3 267,7	3 637,0	3 790,1	4,2

Bron: NBB, nationaal concept

